

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ**

Рўйхатга олинди
№_____
201___ йил

Ўзбекистон Республикаси Олий ва
ўрта маҳсус таълим вазирининг
201___ йил “___” _____ даги
___ - сонли буйруғи билан
тасдиқланган.

“Ўзбек тили ва адабиёти”

йўналиши бўйича олий таълим муассасалари педагог кадрларини
қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш курсининг ўқув дастури

Тошкент – 2016

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ**

**ОЛИЙ ТАЪЛИМ ТИЗИМИ ПЕДАГОГ ВА РАҲБАР КАДРЛАРИНИ
ҚАЙТА ТАЙЁРЛАШ ВА УЛАРНИНГ МАЛАКАСИНИ ОШИРИШНИ
ТАШКИЛ ЭТИШ БОШ ИЛМИЙ - МЕТОДИК МАРКАЗИ
АЛИШЕР НАВОИЙ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЎЗБЕК ТИЛИ
ВА АДАБИЁТИ УНИВЕРСИТЕТИ ҲУЗУРИДАГИ ПЕДАГОГ
КАДРЛАРНИ ҚАЙТА ТАЙЁРЛАШ ВА УЛАРНИНГ МАЛАКАСИНИ
ОШИРИШ ТАРМОҚ МАРКАЗИ**

*Қайта тайёрлаш ва малака ошириши ўқув дастури Олий ва ўрта маҳсус,
касб-хунар таълими йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар
фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашининг*

*201__ йил _____ даги _____ - сонли баённомаси билан
маъқулланган.*

Тузувчилар: “Олий таълимнинг норматив ҳуқуқий асослари”
модули: с.ф.д., проф. И.Эргашев, ю.ф.н., доц.
В.Топилдиев.

“Илғор таълим технологиялари ва педагогик
маҳорат” модули: филол.ф.д. А.С.Эркинов,
к.ў. Г.А.Джаналиева, к.ў. И.А.Эшмаматов.

“Таълим жараёнида ахборот-коммуникация
технологияларини қўллаш” модули: филол.ф.н.,
доц. Г. Холлиева, ўқ.З.Р.Рахмонов.

“Амалий хорижий тил” модули: ф.ф.н.
Н.З. Нормуродова, к.ў. У.В. Каримова.

“Тизимли таҳлил ва қарор қабул қилиш
асослари” модули: фалс.ф.д., проф. Р.Самадов,
филол. ф.д. проф. Н.Рахмонов.

Маҳсус фанлар бўйича: филол.ф.д., проф.
З.Холмона, пед.ф.д. проф. Х. Муҳиддинова,
филол.ф.д. А. Эркинов.

Тақризчилар: филол.ф.д., проф. Н.Махмудов,
пед.ф.н., проф. М.Мирқосимова

Ўқув дастури ТошДўТАУ Илмий кенгашининг қарори билан тасдиққа
тавсия қилинган (2016 йил _____ даги - сонли баённома).

Кириш

Дастур Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 12 июндаги “Олий таълим муассасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ-4732-сонли, 2016 йил 13 майдаги “Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университетини ташкил этиш тўғрисида”ги ПФ-4797-сонли Фармонлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 26 сентябрдаги “Олий таълим муассасалари педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 278-сонли қарори (ЎзРВМнинг 2015 йил 21 сентябрдаги 273-сонли, 2016 йил 28 июлдаги 244-сонли қарорлари билан ўзгартиришлар ва қўшимча киритилган) устувор йўналишлари мазмунидан келиб чиқсан ҳолда тузилган бўлиб, у замонавий талаблар асосида қайта тайёрлаш ва малака ошириш жараёнларининг мазмунини такомиллаштириш ҳамда олий таълим муассасалари педагог кадрларининг касбий компетентлигини мунтазам ошириб боришни мақсад қиласди.

Дастур мазмуни олий таълимнинг норматив-ҳуқуқий асослари ва қонунчилик нормалари, инновацион таълим технологиялари, ўқитишининг илғор хорижий тажрибаларини ўзида акс эттириб, таълим жараёнларида ахборот-коммуникация технологияларини қўллаш, амалий хорижий тил, тизимли таҳлил ва қарор қабул қилиш асослари, маҳсус фанлар негизида илмий ва амалий тадқиқотлар, технологик тараққиёт ва ўқув жараёнини ташкил этишнинг замонавий услублари бўйича сўнгги ютуқлар, педагогнинг касбий компетентлиги ва креативлиги, глобал Интернет тармоғи, мультимедиа тизимлари ва масофадан ўқитиши усусларини ўзлаштириш бўйича билим, кўникма ва малакаларини шакллантиришни назарда тутади.

Дастур доирасида берилаётган мавзулар таълим соҳаси бўйича педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш мазмуни, сифати ва уларнинг тайёргарлигига қўйиладиган умумий малака талаблари ва ўқув режалари асосида шакллантирилган бўлиб, бу орқали олий таълим муассасалари педагог кадрларининг соҳага оид замонавий таълим ва инновация технологиялари, илғор хорижий тажрибалардан самарали фойдаланиш, ахборот-коммуникация технологияларини ўқув жараёнига кенг татбиқ этиш, чет тилларини интенсив ўзлаштириш даражасини ошириш ҳисобига уларнинг касб маҳоратини, илмий фаолиятини мунтазам юксалтириш, олий таълим муассасаларида ўқув-тарбия жараёнларини ташкил этиш ва бошқаришни тизимли таҳлил қилиш, шунингдек, педагогик вазиятларда оптималь қарорлар қабул қилиш билан боғлиқ компетенцияларга эга бўлишлари таъминланади.

Қайта тайёрлаш ва малака ошириш йўналишининг ўзига хос хусусиятлари ҳамда долзарб масалаларидан келиб чиқсан ҳолда дастурда

тингловчиларнинг махсус фанлар доирасидаги билим, кўнирма, малака ҳамда компетенцияларига қўйиладиган талаблар ўзгартирилиши мумкин.

Қайта тайёрлаш ва малака ошириш курсининг ўкув дастури қуидаги модуллар мазмунини ўз ичига қамраб олади:

I. Олий таълимнинг норматив-хукуқий асослари

1.1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг асарларида жамият ривожи ва таълим-тарбия масалалари.

1.2. Таълим-тарбия жараёнларини ташкил этишнинг қонунчилик ҳужжатлари.

II. Илғор таълим технологиялари ва педагогик маҳорат

2.1. Инновацион таълим технологиялари ва педагогик компетентлик.

2.2. Филология таълимидаги илғор хорижий тажрибалар.

III. Таълим жараёнларида ахборот-коммуникация технологияларини қўллаш

3.1. Электрон педагогика асослари ва педагогнинг шахсий, касбий ахборот майдонини лойихалаш.

3.2. Филологик таълимнинг электрон-ахборот ресурслари.

IV. Амалий хорижий тил

4.1. Амалий хорижий тилни ўрганишнинг интенсив усуслари.

V. Тизимли таҳлил ва қарор қабул қилиш асослари

5.1. Олий таълим жараёнини бошқаришда тизимли таҳлил ва қарорлар қабул қилиш технологиялари.

5.2. Филологик тадқиқотларда тизимли таҳлил.

VI. Махсус фанлар

6.1. Ўзбек тили ва адабиётининг тараққиёт йўналишлари ва инновациялар.

6.2. Ўзбек тилини ўқитишида замонавий ёндашувлар.

6.3. Ўзбек адабиётининг фалсафий-эстетик асослари.

VII. Педагогик амалиёт

VIII. Малакавий аттестация

Курснинг мақсади ва вазифалари

Олий таълим муасасалари педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш курсининг **мақсади** педагог кадрларнинг ўқувтарбиявий жараёнларни юксак илмий-методик даражада таъминлашлари учун зарур бўладиган касбий билим, кўникма ва малакаларларини мунтазам янгилаш, малака талаблари, ўкув режа ва дастурлари асосида уларнинг касбий компетентлиги ва педагогик маҳоратини доимий ривожланишини таъминлашдан иборат.

Курснинг вазифаларига қўйидагилар киради:

- “Ўзбек тили ва адабиёти” йўналишида педагог кадрларнинг касбий билим, кўникма, малакаларини узлуксиз янгилаш ва ривожлантириш механизmlарини яратиш;
- замонавий талабларга мос ҳолда олий таълимнинг сифатини таъминлаш учун зарур бўлган педагогларнинг касбий компетентлик даражасини ошириш;
- педагог кадрлар томонидан замонавий ахборот-коммуникация технологиялари ва хорижий тилларни самарали ўзлаштирилишини таъминлаш;
- маҳсус фанлар соҳасидаги ўқитишининг инновацион технологиялари ва илғор хорижий тажрибаларни ўзлаштириш;
- “Ўзбек тили ва адабиёти” йўналишида қайта тайёрлаш ва малака ошириш жараёнларининг фан ва ишлаб чиқариш билан интеграциясини таъминлаш.

Курс якунида тингловчиларнинг билим, кўникма ва малакалари ҳамда компетентлигига қўйиладиган талаблар:

“Олий таълимнинг норматив ҳуқуқий асослари”, “Илғор таълим технологиялари ва педагогик маҳорат”, “Таълим жараённада ахборот-коммуникация технологияларини кўллаш”, “Амалий хорижий тил”, “Тизимли таҳлил ва қарор қабул қилиш асослари” модуллари бўйича тингловчиларнинг билим, кўникма ва малакаларига қўйиладиган талабалар тегишли таълим соҳаси бўйича педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш мазмуни, сифати ва уларнинг тайёргарлиги ҳамда компетентлигига қўйиладиган умумий малака талаблари билан белгиланади.

Маҳсус фанлар бўйича тингловчилар қўйидаги янги билим, кўникма, малака ҳамда компетенцияларга эга бўлишлари талаб этилади:

Тингловчи:

- ўзбек тилшунослигининг тараққиёт йўналишларидағи инновацияларни;
- ўзбек тилшунослигининг янги йўналишларини;
- адабиётшунослик тараққиётининг асосий босқичлари ва функцияларини, фан тараққиётига оид ёндашувларни;

- ўзбек тилини ўқитишининг етакчи концепцияси, долзарб масалалари ва янги замонавий ёндашувларни;
- ўзбек тили таълими мазмунида узвийлик ва узлуксизликни таъминлашни;
- тил таълимининг халқаро стандартларига уйғунлаштириш тамойилларини;
- Шарқ фалсафаси ва ўзбек адабиёти алоқадорлигини;
- Марказий Осиёда эстетик тафаккур тараққиёти тарихини;
- ўзбек адабиёти ривожида шарқ фалсафаси ва эстетик тафаккури тарихининг ўрнини **билиши** керак.

Тингловчи:

- лисоний ҳодисаларни баҳолашда антропеентрик парадигма асосида ёндашиш;
- нутқнинг психолингвистик ва нейролингвистик асосларини таҳлил қилиш;
- адабий талқинга доир дунё адабиётшунослигидаги етакчи методларни қўллаш;
- ўзбек тили фанини ўқитища тил таълимидағи инновациялардан самарали фойдаланиш;
- ўзбек тили дарсларида замонавий таълим шакллари, интерфаол методлар ва воситаларни самарали қўллаш;
- ўзбек тилини ўқитища талабаларнинг нутқий, лингвокультурологик ва прагматик компетенцияларини шакллантириш;
- диний эътиқод ва қарашларнинг бадиий адабиётдаги ўрнини аниқлаш;
- бадиий адабиётни тушунтирища герменевтик таҳлил усулидан фойдаланиш **кўникмаларига** эга бўлиши керак.

Тингловчи:

- ўзбек тилшунослигидаги қарашларни таҳлил қилиш, инновацион ёндашувларни фарқлаш;
- жаҳон тилшунослиги тараққиётига оид инновацион ғояларни ўзбек тилшунослигига татбиқ қилиш;
- адабий талқинда герменевтик, психологик, психоаналитик ва бошқа замонавий таҳлил усууларидан фойдаланиш;
- ўзбек тили ўқитувчисининг педагогик фаолиятини лойиҳалаштириш;
- илфор ўқитувчиларнинг иш тажрибаларини ўрганиш асосида ўзининг педагогик фаолиятини такомиллаштириш;
- талабалар билимини баҳолаш ва ўз-ўзини назорат қилиш технологиялари амалга ошириш;
- ўзбек бадиий адабиёти фалсафий-эстетик мазмунида диний таълимотлар аҳамиятини кўрсатиш **малакаларини** эгаллаши зарур.

Тингловчи:

- лисоний ҳодисаларни баҳолашдаги инновацияларни белгилаш;
- тилшунослик тараққиётидаги анъанавий ва янгича усулларни фарқлаш;
- жаҳон адабиётшунослигидаги янгича талқин ва тадқиқ методлари асосида ўзбек адабиёти тараққиётидаги инновацияга оид умумий назарий хуносалар чиқариш;
- ўзбек тилининг етакчи концепциясида акс этган талаб ва ғоялардан педагогик фаолиятда фойдалана олиш;
- ўзбек тилини ўқитиш воситасида талабаларда илмий дунёқарашини ва ижодий фикрлашини ривожлантириш;
- ўзбек тилидан ўқув машғулотларида инновацион ва ахборот технологияларнинг энг мақбул шакл ва усулларини топиш ва амалиётга татбиқ эта олиш;
- ўқувчи ва талабаларнинг оғзаки ва ёзма нутқ малакаларини оширишга қаратилган усуллардан мақсадли фойдалана олиш компетенцияларига эга бўлиши лозим.

Курснинг ҳажми

Қайта тайёрлаш ва малака ошириш курси 288 соатни ташкил этади. Ўқув юкламаси ҳафтасига 36 соат этиб белгиланган. Қайта тайёрлаш ва малака ошириш йўналиши бўйича таълим дастурларини тўлиқ ўзлаштирган ва Аттестациядан муваффақиятли ўтган курс тингловчиларига Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 12 июндаги ПФ-4732-сон Фармони З-иловаси билан тасдиқланган давлат намунасидаги малака аттестати берилади.

“Ўзбек тили ва адабиёти” йўналиши бўйича қайта тайёрлаш ва малака ошириш курсининг ўқув модуллари ва уларнинг мазмуни

I. Олий таълимнинг норматив-хукуқий асослари

1.1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг асарларида жамият ривожи ва таълим–тарбия масалалари.

Инсон онг ва тафаккурининг янгиланиши жамият ривожланишининг муҳим омили сифатида. Глобаллашув ва ижтимоий-маънавий ҳаётдаги ўзгаришлар тенденцияси ва истиқболлари.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Озод ва обод Ватан эркин ва фаровон ҳаёт пировард мақсадимиз”, “Юксак маънавият – енгилмас куч, “Ўзбекистон мустақилликка эришиш остонасида”, “Мамлакатни модернизация қилиш ва иқтисодиётимизни барқарор ривожлантириш йўлида”, “Ватанимизнинг босқичма-босқич ва барқарор ривожланишини таъминлаш – бизнинг олий мақсадимиз”, “Демократик ислоҳотларни янада чукурлаштириш ва фуқаролик жамиятини шакллантириш- мамлакатимиз

тараққиётининг асосий мезонидир”, “Она юртимиз бахти иқболи ва буюк келажаги йўлида хизмат қилиш – энг олий саодатдир” ва бошқа асарларида жамият ривожи ва таълим-тарбия масалаларининг ёритилиши.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Ўзбекистонни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг устувор йўналишларига бағишлиланган маъruzаларида таълим ва кадрлар тайёрлаш тизимини модернизациялаш билан боғлиқ вазифаларнинг белгиланиши.

1.2. Таълим-тарбия жараёнларини ташкил этишининг қонунчилик нормалари.

Норматив-хуқуқий хужжатлар тушунчаси ва турлари. Норматив-хуқуқий хужжатларнинг ишлаб чиқиш ва амалга киритиш тартиби. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. “Таълим тўғрисида”ги Қонун. Кадрлар тайёрлаш миллий Дастури. Кадрлар тайёрлаш миллий Дастурининг босқичлари ва асосий йўналишлари.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 20 майдаги “Олий таълим муассасаларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва юқори малакали мутахассислар тайёрлаш сифатини тубдан яхшилаш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-1533-сон Қарори, 2012 йил 24 июлдаги “Олий малакали илмий ва илмий-педагог кадрлар тайёрлаш ва аттестациядан ўtkазиш тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида”ги ПФ-4456-сон Фармони, 2015 йил 12 июндаги “Олий таълим муассасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ-4732-сон Фармони, 2016 йил 13 майдаги “Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университетини ташкил этиш тўғрисида”ги ПФ-4797-сонли Фармони ва бошқалар.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1998 йил 5 январдаги “Узлуксиз таълим тизимини дарсликлар ва ўқув адабиётлари билан таъминлашни такомиллаштириш тўғрисида”ги 4-сон Қарори, 1998 йил 5 январдаги “Узлуксиз таълим тизими учун давлат таълим стандартларини ишлаб чиқиш ва жорий этиш тўғрисида”ги 5-сон Қарори, 2001 йил 16 августдаги “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 343-сон Қарори, 2006 йил 10 февралдаги “Олий таълим муассасасига педагогларни танлов асосида ишга қабул қилиш тартиби тўғрисида”ги Низомни тасдиқлаш хусусидаги 20-сон Қарори, 2012 йил 26 сентябрдаги “Олий таълим муассасалари педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 278-сонли Қарори (ЎзР ВМнинг 2015 йил 21 сентябрдаги 273-сонли, 2016 йил 28 июлдаги 244-сонли қарорлари билан ўзгартиришлар ва қўшимча киритилган), 2015 йил 10 январдаги “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳакида” ги 3-сон Қарори, 2015 йил 20 августдаги

“Олий таълим муассасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишни ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 242-сон қарори ва бошқалар.

Давлат таълим стандартлари, ўқув режалари ва фан дастурлари тушунчаси ва уларга қўйиладиган талаблар. “Олий таълим муассасаларида талabalар билимини назорат қилиш ва баҳолашнинг рейтинг тизими тўғрисида”ги Низом. “Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасалари талabalарининг малакавий амалиёти тўғрисида” ги Низом. “Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасалари битирувчиларининг якуний давлат аттестацияси тўғрисида”ги Низом. Олий таълим муассасаларида мустақил таълимни ташкил этиш тартиби тўғрисида”ги Низом. “Магистратура тўғрисида”ги Низом. “Очиқ лекцияларни ташкил этиш ва ўтказиш тартиби тўғрисида” ги Низом ва бошқа меъёрий ҳужжатлар. Меъёрий-хукуқий ҳужжатлар бўйича хорижий тажриба.

II. Илғор таълим технологиялари ва педагогик маҳорат

2.1. Инновацион таълим технологиялари ва педагогик компетентлик.

Олий таълим тизимини модернизациялашнинг устувор йўналишлари. Инновацион таълим технологияларининг моҳияти, турлари ва назарий асослари, инновацион жараёнларнинг кечиши босқичлари. Педагогик технологиянинг таснифи, қонуниятлари, тамойиллари ва мезонлари. Таълимтарбия жараёнини технологиялаштириш асослари.

Олий таълим муассасаларида ўқув жараёнини ташкил этишининг инновацион шакл, метод ва воситалари.

Шахсга йўналтирилган таълим технологияларининг мазмuni, йўналишлари. Таълим олувчиларнинг билиш фаоллигини ошириш ва мустақил таълимни ташкил этиш асосидаги инновацион таълим технологиялари: амалий ўйинлар, муаммоли ўқитиши, интерфаол таълим, модулли-кредит тизими, blended learning (аралаш ўқитиши), case study (кейс стади), масофали ўқитиши, маҳорат дарслари, вебинар технологиялари, ассисмент методларидан ўқувтарбия жараёнда фойдаланиш. Ўқув лойиҳаларини ишлаб чиқиши, портфолиоларни шакллантириш ва амалиётга татбиқ этиши.

Педагог касбий компетентлигининг тузилиши ва мазмuni. Педагогнинг психологияк, методик, информацион, креатив, инновацион компетентлиги мазмун-моҳияти. Педагогик маҳорат асослари ва таркибий қисмлари. Ўқитувчининг коммуникатив компетентлиги, педагогик жараёнда мулоқот услубларини тўғри танлаш ва улардан самарали фойдаланиш. Педагогик деонтология. Нутқ техникаси ва маданияти. Аудиторияда шахслараро муносабатларни самарали ташкил этиш ва гуруҳни оптималь бошқариш. Педагогик низоларни самарали ҳал этиш йўллари. Замонавий

педагог имиджи ҳамда ўқитувчининг ўз-ўзини касбий ва шахсий такомиллаштириб бориши.

Креативлик - педагогик ижодкорликнинг асоси сифатида. Олий таълим педагог кадрларининг креатив потенциали тушунчаси ва моҳияти. Педагогларда креатив компетентликни шакллантиришнинг зарурий шартшароитлари, моделлари. Касбий фаолиятда позитив-фаол мотивация ва педагог кадрларнинг креатив потенциалини баҳолаш мезонлари. Таълимни ахборотлаштириш шаротида педагог кадрлар креатив имкониятларини баҳолаш мезони.

2.2. Филология таълимида илғор хорижий тажрибалар.

Таълим ва тарбия жараёнларини ташкил этишда хорижий тажриба. Ривожланган Европа (Германия, Англия) ва Осиё (Япония, Жанубий Корея) давлатларида тил ва адабиёт соҳасида ўқув, ўқув-услубий, илмий-тадқиқот жараёнларининг ташкил этилиши. Уларнинг илғор тажрибаларини ўзбек филологияси таълими тизимига татбиқ қилиш.

Филология таълими ривожланишига ҳисса қўшган соҳанинг етук хорижий олимлари (жумладан, Америка, Англия, Германия, Франция, Япония) ва улар томонидан яратилган илмий-назарий тадқиқотларнинг ўзбек адабиёти таҳлили ривожидаги ўрни. Ўзбек тили ва адабиёти таълимидағи миллий ва хориж тажрибаларининг уйғун ва индивидуал хусусиятлари. Ўзбек адабиётининг жаҳон адабиётшунослигидаги ўрни масалалари. Филология таълимининг ҳалқаро тараққиёт тамойиллари ва истиқбол йўналишлари.

III. Таълим жараёнларида ахборот-коммуникация технологияларини қўллаш

3.1. Электрон педагогика асослари ва педагогнинг шахсий, касбий ахборот майдонини лойихалаш.

Педагогик жараёнда ахборот-коммуникация ва интерактив технологияларидан фойдаланиш. Таълимий Интернет ресурслари ва улардан ўқув жараённида фойдаланиш. Интернет тармоғининг асосий хизматлари. Ziyonet.uz ва бошқа таълим порталлари ресурслари билан ишлаш. Интернет тармоғида педагогларнинг, талабаларнинг электрон мулоқот мухитида жамоа бўлиб ишлаш шакллари. Блог, форум ва тематик чатларни ташкил этиш усуллари. Педагогларнинг тармоқдаги ҳамкорлиги.

Педагогнинг шахсий, касбий ахборот майдонини ташкил этиш. Электрон портфолио тушунчаси, таркиби, мазмуни ва имкониятлари. Ахборот технологиялари воситасида педагогнинг электрон портфолиосини шакллантириш. Электрон ахборот-таълим мухитида педагогик жараённи лойихалаштириш. Moodle дастури асосида ўқув ресурсларини яратиш.

Педагогик фаолиятда амалий дастурий воситалардан фойдаланиш, амалий дастурий воситалар ёрдамида электрон дарсликлар, тренажерлар,

виртуал лаборатория машғулотларини яратиш усуллари. Офис дастурларида электрон ўқув-методик материалларини яратиш усуллари (Microsoft Word, Excel, Power Point ва б.). Web 2.0/3.0 технологиялари ва уларнинг ёрдамида электрон дидактик материалларни яратиш ва ўқув-тарбия жараёнида қўллаш.

Педагогик фаолиятда амалий дастурий воситалар ҳимоясини таъминлаш. Аутентификациялаш ёрдамида ҳимоялаш. Ҳимоялаш воситалари.

3.2. Филологик таълимнинг электрон-ахборот ресурслари.

Электрон-ахборот таълим ресурслари ҳақида тушунча. Масофавий ўқитишида электрон таълим ресурсларини яратиш тамойиллари. Мультимидали маъruzалар категориялари. Мультимидали электрон нашрлар (ўқув фильмлари, электрон дарсликлар). Муаллифлик дастурий таъминотларидан фойдаланган ҳолда электрон-ахборот таълим ресурсларини яратиш.

Масофали ўқитишида адабиётшунослик ва тилшунослик манбаларидан фойдаланишнинг назарий ва дидактик асослари. Масофавий таълимни ташкил қилиш усуллари. Масофавий таълим жараёнини амалга ошириш босқичларида адабий асарлардан фойдаланиш.

Ахборот – коммуникация технологиялари воситалари ва уларни бадиий асарларни ўрганиш жараёнида қўллаш имкониятлари. Педагогик дастурий воситаларни адабий-бадиий матнлар таҳлили жараёнида қўллаш.

Таълимий Интернет ресурслари ва улардан ўқув жараёнида фойдаланиш. Интернет тармоғининг асосий хизматлари. Ўқув жараёни ва ахборот таълим майдонини лойиҳалаш. Ziyonet.uz ва бошқа таълим порталлари ресурсларидағи адабиётшуносликка оид материаллар билан ишлаш. Интернет тармоғида педагоглар ва талабаларнинг электрон мулоқот мұхитида иш юритиш шакллари. Блог, форум ва тематик чатларни ташкил этиш усуллари. Адабиётшуносликка доир асосий илмий базанинг тармоқларда акс этиши.

Филолог олимларнинг шахсий, касбий ахборот майдонини ташкил этиш. Электрон портфолио тушунчаси, таркиби, мазмуни ва имкониятлари.

IV. Амалий хорижий тил

4.1. Амалий хорижий тилни ўрганишнинг интенсив усуллари.

Хорижий тилни ўқитиши ва ўрганишдаги ислоҳотлар. Тил бўйича Европа стандарти ва унинг талқини. Тил алоқа (коммуникация) воситаси сифатида ва тилга оид билим ва кўнимкамларни шакллантириш усуллари. Тилни ўрганишда муваффақиятга эришиш шарт-шароитлари: касбий интерактив мулоқот мұхити, мулоқот клубларини ташкил этиш, ўзининг тил кўниммалари даражасини баҳолаш ва бошқ. Хорижий тилни ўрганишда грамматиканинг аҳамияти (грамматика ва лексика-B1-B2 оралиғида). Тил ўрганишда ўқитувчи ва ўрганувчиларни роли. Тил ўрганиш учун зарур ўқув-

аудио, методик ва онлайн ресурслар Тили ўрганилаётган мамлакат маданиятини билишнинг аҳамияти. Маданиятлараро мулоқот компетенцияси (ўзбек ва хорижий тилда сўзлашувчи халқлар маданияти, урф-одатлари, анъаналари ҳақида чет тилида гапира олиш).

Мулоқот мавзулари: қундалик ҳаётга оид (шахсий маълумот, оила ҳақида маълумот, бўш вақтни ўтказиш ва ҳоказо) ижтимоий ҳаётга доир, таълимга ва касбга йўналтирилган мавзулар.

Мутахассисликка оид матнларни ўқиши, уларни тушуна олиш, оғзаки баён эта олиш, ўз фани бўйича ўқув жараёнини ташкил этишда соҳага оид хорижий тилдаги атамалардан фойдаланиш.

V. Тизимли таҳлил ва қарор қабул қилиш асослари

5.1. Олий таълим жараёнини бошқаришда тизимли таҳлил ва қарорлар қабул қилиш технологиялари.

Тизимли таҳлил тушунчаси. Тизим ва тизимлар назарияси. Тизимли методология ва тизимли ёндашув. Тизимлар классификацияси. Тизим структураси. Тизимли таҳлилнинг мақсади ва вазифалари. Тизимли таҳлилдан педагогик фаолиятда фойдаланиш техникаси. Педагогик тизим ва унинг тузулиши. Педагогик вазиятларни тизимли таҳлилини амалга ошириш. Тизимли таҳлилни амалга оширишнинг асосий босқичлари. Тизимли таҳлилни амалга ошириш моделлари. Тизимли таҳлилни амалга ошириш методлари. Тизимли таҳлил натижаларини манба шаклига келтириш технологияси.

Қарор тушунчаси ва унинг асосий вазифалари. Қарор турлари ва уни қабул қилиш усуслари. Қарорларни тайёрлашга қўйиладиган талаблар. Қарор вариантларини тайёрлаш технологияси. Қарор қабул қилиш жараёни ва педагог шахси. Қарорларни қабул қилиш жараёнига таъсир кўрсатувчи асосий омиллар. Педагогик жараёни бошқаришда қарорлар (тезкор, тактик ва б.).

Қарор натижаларини баҳолашнинг эксперти ва прогностик методлари. Қарорлар самарадорлигини баҳолаш мезонлари. Қабул қилинган қарорлар ижросини таъминлаш механизми.

5.2. Филологик тадқиқотларда тизимли таҳлил.

Илмий тадқиқотларда тизимли таҳлилнинг мазмуни, кўринишлари ва асослари. Филологик тадқиқотларда тушунча ва тамойиллар тизими, адабий воқелик ва даврлаштириш тамойиллари, уларнинг ўзаро муносабати ва бир-бирига боғлиқ жиҳатлари. Филология илмида тизимли таҳлилга муносабат: хронологик, оқимлар ва сулолалар алмашинуви бўйича даврлаштиришнинг фарқли жиҳатлари, филология илми тарихида даврлаштиришнинг асосий кўринишлари. Тилшунослик ва адабиётшунослик тарихида даврлаштириш тизимли таҳлилнинг асосий обьекти сифатида. Тил назарияси ва адабиётшунослик илми тарихида тизимли таҳлилнинг кўринишлари ва

уларга муносабатлар, уларни таҳлил қилиш усуллари. Филология илмида тизимли таҳлил модели: лингвопоэтика→структурал поэтика→семиотика.

Навоий, Абулғози Баҳодирхоннинг адабиётшунослик ва тилшунослик тарихидаги роли. Адабий категорияларнинг барча давр адабиётида турлитуманлиги ва тизимли таҳлилга муносабати. Ҳар бир даврда лисоний элементларнинг ва адабий категорияларнинг ўзига хослиги – тизимли таҳлилнинг муҳим мезонларидан бири сифатида. Тизимли таҳлилда филологик терминлар идентификацияси: модернизм, постмодернизм.

VI. Махсус фанлар

6.1. Ўзбек тили ва адабиётининг тараққиёт йўналишлари ва инновациялар.

Ўзбек тилшунослигининг тараққиёт йўналишлари. Фонетик, лексик, грамматик сатҳдаги янгича ёндашувлар. Анъанавий, систем, функционал тилшунослик асосларини фарқлаш. Тилшуносликнинг тараққиёт босқичларида инновация.

Ўзбек тилшунослигининг янги йўналишлари. Тилшуносликда антропеентрик парадигма. Тил ва жамият муносабатларининг инновацион характердаги кўринишлари. Тил ва маданият муносабати. Маданиятлараро муносабатда лакуна тушунчаси. Янги тушунчаларнинг кириб келиши. Нутқий фаолият. Нутқ механизми. Нутқнинг психолингвистик ва нейролингвистик асослари.

Синергетика. Тил ҳодисаларини синергетик асосда талқин қилиш.

Адабиётшунослик тараққиётининг асосий босқичлари ва функциялари, Адабиётшунослик тараққиётига оид талқинлар. Замонавий ўзбек адабиётидаги янги жанрлар хусусияти. Бадий асар жанрини белгилаш мезонлари. Мумтоз манбалар таҳлилига оид янгича қарашлар.

Жаҳон адабиётшунослигидаги етакчи методларни татбиқ қилиш.

Герменевтика бадий асар талқинида инновацион ёндашув сифатида.

6.2. Ўзбек тилини ўқитишда замонавий ёндашувлар.

Тил таълими методлари ва методологияси. Ўзбек тили фанининг тадқиқ усуллари. Ўзбек тилини ўқитишда таълим самарадорлигини таъминлашнинг долзарб масалалари: оғзаки ва ёзма саводхонликни ўстириш, нутқ маданиятини яхшилаш, ўзбек тилини интенсив ўқитишга йўналтирилган таълим методларини ишлаб чиқиш.

Таълим босқичларида ўзбек тилини узвийлик ва узлуксизлик асосида ўқитиш мазмуни ва йўналишлари. Ўзбек тилини миллий мактаблар ва миллий гуруҳларда она тили сифатида ва таълим бошқа тилларда олиб бориладиган мактаблар ҳамда рус гуруҳларида иккинчи тил сифатида, шунингдек, хорижликларга ўқитишининг ўзига хосликлари.

Ўзбек тилини ўқитишининг анъанавий усуллари ва замонавий ёндашувлар: тилни коммуникатив асосда ва компетенциявий ёндашув

асосида ўқитиш. Ўзбек тилини ўқитишни компетенциявий ёндашув асосида ташкил этишнинг асосий компонентлари: таянч ва хусусий компетенциялар. Нутқий, лингвокультурологик ва прагматик компетенциялар. Лингвистик билимлар, кўникма ва малакалар нутқий компетенцияларни шакллантириш ва ривожлантиришнинг асоси сифатида. Тил компетенцияларининг халқаро CEFR даражалари ва ўзбек тилидан давлат таълим стандартлари талабларини уларга мувофиқлаштириш.

Олий таълим тизимида ўзбек тилини ўқитишда узвийлик ва узлуксизликни таъминлаш. Олий таълим филологик ва нофилологик йўналишлари битирувчиларига ўзбек тилидан қўйиладиган талаблар даражаси, ўқув фани мазмунини ушбу талабларга мувофиқлаштириш. Бўлажак ўзбек тили ўқитувчилари ва олий малакали илмий-педагогик кадрлар компетентлиги даражасига қўйиладиган талаблар.

6.3. Ўзбек адабиётининг фалсафий-эстетик асослари.

Фаннинг адабиётшунослик илмий тизимидағи ўрни. Жаҳон адабиёти ва унинг фалсафий асослари. Шарқ фалсафаси ва Ўрта Осиё адабиёти. Ўрта Осиёда эстетик тафаккур тараққиёти. Туркий адабиёт фалсафаси ва эстетика. Ўзбек адабиётининг шаклланишида шарқ эстетик тафаккури тарихи. Ўзбек адабиётидаги эстетик қадриятлар. Дин ва адабиёт. Дуализм. Герметизм. Аждодлар ва авлиёлар культи. Герменевтика ва адабий герменевтика. Герменевтика ва шарқ тафаккури. Аксиология ва унинг ўзбек адабиётидаги ўрни. Рецептив эстетика ва шарқ бадиий тафаккури. Адабиёт ва яссавия, қодирия, нақшбандия тариқатлари. Алишер Навоий ижодининг фалсафий асослари. Навоий ижоди ва тасаввуф. Жаҳон навоийшунослиги ва унинг тараққиёт тамойиллари. Навоий ижодининг жаҳон илми ривожидаги ўрни масалалари. Шарқ ва Ғарб эстетик қарашларининг ўзига хос жиҳатлари. Эстетик идеал ва интеллектуал қаҳрамон масалаларининг миллий ва ғарбона талқинлари. Нақшбандия таълимотининг ўзбек адиллари ижодидаги ўрни. Ясавийлик ва яссавия мактаби ижодкорлари. Ислоҳотчилик адабиёти ва эстетика масалалари. XX аср ўзбек адабиёти ва санъатида фалсафа ва эстетика. Ўзбек адабиёти ва санъатида модернизм. Замонавий ўзбек адабиётининг фалсафий-эстетик принциплари.

VII. Педагогик амалиёт

Қайта тайёрлаш ва малака ошириш курсларида педагогик амалиёт очиқ маърузалар ва амалий машғулотлар ўтказиш, ўтилган дарсларнинг муҳокама қилиниши ва танқидий таҳлил этилишига асосланган ҳолда амалга оширилади.

Педагогик амалиёт қайта тайёрлаш ва малака ошириш йўналишлари ва мутахассисликларининг ўзига хослигидан келиб чиқсан ҳолда олий таълим муассасаларининг тегишли профиль кафедраларида ташкил этилади.

Амалий машғулотларни ташкил этиш бўйича кўрсатма ва тавсиялар

Амалий машғулотларда тингловчилар ўқув модуллари доирасидаги ижодий топшириқлар, кейслар, ўқув лойиҳалари, технологик жараёнлар билан боғлиқ вазиятли масалалар асосида амалий ишларни бажарадилар.

Амалий машғулотлар замонавий таълим услублари ва инновацион технологияларга асосланган ҳолда ўтказилади. Бундан ташқари, мустақил ҳолда ўқув ва илмий адабиётлардан, электрон ресурслардан, тарқатма материаллардан фойдаланиш тавсия этилади.

Мустақил таълимни ташкил этишнинг шакли ва мазмуни

Мустақил таълим тегишли ўқув модули бўйича ишлаб чиқилган топшириқлар асосида ташкил этилади ва унинг натижасида тингловчилар битирув ишини тайёрлайди.

Битирув иши талаблари доирасида ҳар бир тингловчи ўзи дарс берадиган фани бўйича электрон ўқув модулларининг тақдимотини тайёрлайди.

Электрон ўқув модулларининг тақдимоти қуидаги таркибий қисмлардан иборат бўлади:

кейслар банки;

мавзулар бўйича тақдимотлар;

бошқа материаллар (фанни ўзлаштиришга ёрдам берувчи қўшимча материаллар: электрон таълим ресурслари, маъруза матни, глоссарий, тест, кроссворд ва бошқ.)

Электрон ўқув модулларини тайёрлашда қуидагиларга алоҳида эътибор берилади:

- тавсия қилинган адабиётларни ўрганиш ва таҳлил этиш;

- соҳа тараққиётининг устивор йўналишлари ва вазифаларини ёритиш;

- мутахассислик фанларидағи инновациялар, илгор хорижий тажрибалар ҳамда қайта тайёрлаш ва малака ошириш таълими учун тавсия этилган хорижий адабиётлардан фойдаланиш.

Шунингдек, мустақил таълим жараёнида тингловчи касбий фаолияти натижаларини ва талабалар учун яратилган ўқув-методик ресурсларини “Электрон потрфолио” тизимиға киритиб бориши лозим.

Дастурнинг ахборот-методик таъминоти

Модулларни ўқитиши жараёнида ишлаб чиқилган ўқув-методик материаллар, тегишли соҳа бўйича илмий журналлар, Интернет ресурслари, мультимедиа маҳсулотлари ва бошқа электрон ва қоғоз вариандаги манбаалардан фойдаланилади.

Адабиётлар

I. Ўзбекистон Республикаси Президентининг асарлари:

1. Каримов И.А. Озод ва обод Ватан эркин ва фаровон ҳаёт пировард мақсадимиз, 8-жилд. – Т.: “Ўзбекистон”, 2000.
2. Каримов И.А. Ватан равнақи учун ҳар биримиз маъсулмиз, 9-жилд. – Т.: “Ўзбекистон”, 2001.
3. Каримов И.А. Юксак маънавият – енгилмас куч. –Т.: “Маънавият”, 2008. -176 б.
4. Каримов И.А. Ўзбекистон мустақилликка эришиш остонасида. –Т.: “Ўзбекистон”, 2011.-440 б.
5. Каримов И.А. Адабиётга эътибор – маънавиятга, келажакка эътибор. –Т., “Ўзбекистон”. 2009.

II. Норматив-хуқуқий ҳужжатлар:

1. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. – Т.: “Ўзбекистон”, 2014.
2. Ўзбекистон Республикасининг 1989 йил 21 октябрдаги Давлат тили ҳақида”ги Қонуни.
3. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 16-февралдаги “Педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва уларни малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида”ги 25-сонли Қарори.
4. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 20 майдаги “Олий таълим муассасаларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва юқори малакали мутахассислар тайёрлаш сифатини тубдан яхшилиш чора-тадбирлари тўғрисидаги” ПҚ-1533-сон Қарори.
5. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2012 йил 24 июлдаги “Олий малакали илмий ва илмий-педагог кадрлар тайёрлаш ва аттестациядан ўтказиш тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида”ги ПФ-4456-сон Фармони.
6. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 26 сентябрдаги “Олий таълим муассасалари педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 278-сонли Қарори (ЎзР ВМнинг 2015 йил 21 сентябрдаги 273-сонли, 2016 йил 28 июлдаги 244-сонли қарорлари билан ўзгартиришлар ва қўшимча киритилган).
7. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 12 июндаги “Олий таълим муасасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида” ги ПФ-4732-сон Фармони.
8. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 20 августдаги “Олий таълим муассасалари раҳбар ва педагог кадрларини

қайта тайёрлаш ва малакасини оширишни ташкил этиш чора тадбирлари тўғрисида”ги 242-сонли Қарори.

9. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2016 йил 13 майдаги “Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университетини ташкил этиш тўғрисида”ги ПФ-4797-сонли Фармони.

10. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2016 йил 13 майдаги “Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университети фаолиятини ташкил этиш тўғрисида”ги 152-сон қарори.

Ш. Махсус адабиётлар:

1. Каримов И.А. Ўрта асрлар шарқ алломалари ва мутафаккирларининг тарихий мероси, унинг замонавий цивилизация ривожидаги роли ва аҳамияти. – Т.: “Ўзбекистон”, 2014.

2. Азизходжаева Н. Педагогик технологиялар ва педагогик маҳорат. –Т.: “Молия”, 2003. – 192 б.

3. Арипов М. Интернет ва электрон почта асослари.-Т.; 2000. – 218 б.

4. DUET-Development of Uzbekistan English Teachers- 2-том. CD ва DVD материаллари, -Т.: 2008.

5. Michael McCarthy “English Vocabulary in use”. Cambridge University Press, 1999, Presented by British Council.

6. Исмаилов А.А, Жалалов Ж.Ж, Саттаров Т.К, Ибрагимходжаев И.И. Инглиз тили амалий курсидан ўқув-услубий мажмуа. Basic User/ Breakthrough Level A1/-Т.: 2011. – 182 б.

7. Ишмуҳамедов Р., Абдуқодиров А., Пардаев А. Таълимда инновацион технологиялар (таълим муассасалари педагог-ўқитувчилари учун амалий тавсиялар). – Т.: “Истеъодд” жамғармаси, 2008. – 180 б.

8. Ишмуҳамедов Р., Абдуқодиров А., Пардаев А. Тарбияда инновацион технологиялар (таълим муассасалари педагог-ўқитувчилари учун амалий тавсиялар). – Т.: “Истеъодд” жамғармаси, 2009. – 160 б.

9. Саттаров Э., Алимов Х. Бошқарув муроҷоти. – Т.: “Академия”, 2003. – 70 б.

10.Махмудов И. Бошқарув психологияси. – Т.: 2006. – 230 б.

11.Махмудов И. Бошқарув профессионализми: психологик таҳлил.– Т.: “Академия”, 2011. – 154 б.

12.Болтабоев Ҳ. Адабиёт энциклопедияси. – Т.: “Мумтоз сўз”, 2015.

13.Сироҗиддинов Ш. Ўзбек мумтоз адабиётининг фалсафий сарчашмалари. -Т.: “Янги аср авлоди”, 2011.

14.Каримов Б. Абдулла Қодирий ва герменевтик тафаккур. –Т.: “Akademnashr”, 2014.

15.Шарафиддинов О. Ижодни англаш баҳти. “Шарқ” нашриёти”, 2004.

16.Қуронов Д., Раҳмонов Б. Фарб адабий-танқидий тафаккури тарихи очерклари. – Т: “Фан”, 2008.

17. Назаров К. Қадриятлар фалсафаси (Аксиология). –Т.: 2004.
18. Бушай А., Сафаров Ш. Тил қурилиши: таҳлил методлари ва методологияси.-Т.: “Фан”, 2007.
19. Sultonov I. Adabiyot nazariyasi -Т., “O‘qituvchi”. 2005.
20. To‘xliyev B.. Adabiyot o‘qitish metodikasi. –Т.: “Yangi asr avlodi” , 2006.
21. Niyozmetova R.. Uzluksiz ta’lim tizimida o‘zbek adabiyotini o‘rganish metodikasi. – Т.: “Fan”, 2007.
22. Mirqosimova. M. O‘quvchilarda adabiy tahlil malakasini shakllantirish va takomillashtirish asoslari. –Т.: “Fan”, 2006..
23. Сайидахмедов. Н Янги педагогик технологиялар. –Т.: “Молия”, 2003.
24. Сайидахмедов Н. Дидактик жараён лойиҳасининг интерфаол методлари. –Т.: Университет, 2005.
25. To‘xliyev B., Shamsiyeva M., Ziyodova T. O‘zbek tilini o‘qitish metodikasi (o‘quv qo‘llanma). – Т., 2006.
26. Толипов Ў., Усмонбоева М. Педагогик технологияларнинг тадбиқий асослари – Т.: 2006. – 163 б.
27. Мирқосимова М. Ўқувчиларда адабий таҳлил малакасини шакллантириш ва такомиллаштириш асослари. –Т.: “Фан”, 2006.
28. Мухитдинова Х. Ўзбек тилини ўқитишида узлуксизликни таъминлашнинг илмий-методик асослари (монография). – Т.: “Фан ва технология”, 2008. – 238 б.
29. Юсупова Ш. Она тили ўқитиши мазмуни. –Т.: “Янги аср авлоди”, 2007.
30. Юсупова Ш. Тил таълими ва фалсафа (монография). – Т.: “Мумтоз сўз”, 2009.
31. Юсупова Ш. Ўзбек тили ўқитиши методикаси (амалий ва лаборатория машғулотлари учун ўқув қўлланма). – Т.: Ўзбекистон миллий кутубхонаси, 2012.
32. Юсупова Ш. Она тили ўқитишида интерфаол усуллар ва компьютер дастури (ўқув-услубий қўлланма). – Т., 2013.
33. Йўлдошев Р.А. Ўзбек тили дарсларида ўқувчиларнинг оғзаки нутқини уларни кўп гапиртириш орқали ўстириш методикаси (монография). – Т.: “Фан ва технология”, 2012. -214 б.
34. Шпет Г. Искусство как вид знания. -М.: РОССПЭН, 2007.
35. Elaine Showalter: Teaching Literature. Blackwell Publishing Ltd, 2010.
36. Erkinov A. “The Study of Uzbek Classical Literature in Uzbekistan (1924–2014)” // *Asian Research trends. New series*. No 10 (2015). P.43-58.
37. Toutant Marc. The last Timurids’s Culture: Study of Imitation Practice through the case of Alisher Navai (1441-1504)’s Khamsa, 2014.
38. Barthes Roland. A propos de deux ouvrages de Claude Levi-Strauss: Sociologie et socio-logique // Informations sur les Sciences sociales. UNESCO, dec. 2012. I, 4.

- 39.Cohen J. Structure du langage poetique. Paris: Flammarion, 2006.
- 40.Jakobson R. Essais de linguistique generale. Paris, Minuit, 2009, ch. 11
- 41.Ruwet N. L'analyse structurale de la poesie // Linguistics, 2, dec. 2013.

III. Электрон таълим ресурслари

1. www.ziyonet.uz
2. www.edu.uz
3. Infocom.uz электрон журнали: www.infocom.uz
4. www.tdpu.uz
5. www.pedagog.uz
6. tdpu-intranet.ped
7. www.nuuz.uz
8. www.bimm.uz
9. www.literature.uz
10. www.kutubxona.uz

“ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН”:

Олий таълим тизими педагог ва раҳбар
кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг
малакасини оширишни ташкил этиш
Бош илмий-методик маркази

Директор_____ У.Ш.Бегимқулов
201__ й. “____” _____
М.Ў.

“КЕЛИШИЛГАН”:

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
Олий таълим муассасалари Бош
бошқармаси

Бошқарма бошлиғи_____ И.У.Мажидов
201__ й. “____” _____
М.Ў.

Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат
ўзбек тили ва адабиёти университети

Ректор _____ Ш.С.Сирожиддинов
201__ й. “____” _____
М.Ў.

Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти
университети ҳузуридаги педагогик кадрларни
қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини
oshiриш тармоқ маркази

Директор _____ Т.М.Тоғаев
201__ й. “____” _____
М.Ў.